JAARVERSLAG 2009

Inleiding

De stichting Brancheplatform Kappers is het sociaal-economische overlegplatform van sociale partners Koninklijke ANKO, FNV MOOI en CNV Vakmensen (voorheen CNV Bedrijvenbond). Sociale partners worden voor de voorbereiding en uitvoering van werkzaamheden ondersteund door een bureau gevestigd te Nieuwegein.

In 2009 heeft het Brancheplatform Kappers de nodige activiteiten ontplooid. De activiteiten hebben betrekking op de gebieden onderwijs, sociaal economisch beleid en arbeidsomstandigheden. In dit jaarverslag treft u een korte weergave aan van de activiteiten en projecten welke in het jaar 2009 hebben plaatsgevonden.

1. ALGEMEEN

In het verslagjaar 2009 hebben sociale partners, Koninklijke ANKO, FNV MOOI en CNV Vakmensen (voorheen CNV Bedrijvenbond) geïnvesteerd in behoud van kwaliteit van onderwijs en examinering in de kappersbranche. Door het leveren van kennis, visie en middelen hopen sociale partners de kwaliteit van de huidige infrastructuur op het gebied van onderwijs en examinering te borgen. Kwaliteit van vakmanschap en een goede aansluiting tussen de opleidingen en de beroepspraktijk zijn zaken waar sociale partners zich voor inspannen. Wijzigende regelgeving en economische teruggang nopen sociale partners tot een herbezinning op de huidige infrastructuur van het onderwijs. Sociale partners streven naar een kappersbranche met een economisch sterke structuur waarbij het georganiseerde bedrijfsleven een belangrijke rol speelt in behoud van kwaliteit van instromende beroepsbeoefenaars en van huidige werknemers. Het stimuleren van bij- en nascholing door het verstrekken van opleidingsubsidie aan werkgevers en werknemers past in het streven van sociale partners naar kwaliteit en een sterke economische structuur in de kappersbranche.

In het verslagjaar hebben sociale partners een collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) voor de kappersbranche afgesloten met een looptijd van 1 jaar (1 juli 2009-30 juni 2010). De CAO voor het Kappersbedrijf is in de loop van 2009 door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid algemeen verbindend verklaard. In de afgesloten CAO liggen de arbeidsvoorwaarden op een minimumniveau vast. De nieuwe CAO is van toepassing op ruim 6.000 werkgevers en 26.000 medewerkers. De nieuwe Cao continueert het arbeidsvoorwaardenbeleid zoals ingezet in de CAO van 2008.

In 2009 heeft de commissie arbocatalogus haar werkzaamheden vervolgd. De commissie kent als taak het ontwikkelen van een praktische arbocatalogus voor de kappersbranche. Doelstelling van de arbocatalogus is het borgen van gezond-werken in de kappersbranche zodat gezondheidsklachten ten gevolge van het beroep van kapper teruggedrongen zullen worden. De arbocatalogus dient werkenden te ondersteunen in het streven naar optimale arbeidsomstandigheden door het verstrekken van praktische handvatten waarmee een gezond werkklimaat in de kapsalon gerealiseerd kan worden. Een belangrijk aandachtspunt is de implementatie van de arbocatalogus in de kapsalons. Gestreefd wordt naar een hoge mate van gebruik door werkenden. In 2010 zal naar verwachting de arbocatalogus gerealiseerd zijn. Daarbij dient aangetekend te worden dat een arbocatalogus continu in ontwikkeling blijft en aanpassing behoeft vanwege nieuwe inzichten en productinnovaties. Het onderwerp gezond werkklimaat zal dan ook blijvend hoog op de agenda van sociale partners blijven staan.

2. BESTUUR

Het bestuur van het Brancheplatform Kappers is statutair paritair samengesteld uit de sociale partners in de kappersbranche en bestaat uit zes leden. Drie leden worden benoemd door de Koninklijke Algemene Nederlandse Kappersorganisatie, twee leden door FNV MOOI en één lid door CNV Vakmensen (voorheen CNV Bedrijvenbond, vakgroep CNV Kappers).

Samenstelling bestuur

In 2009 was de bestuurssamenstelling van het Brancheplatform Kappers als volgt:
H.C.E. Boerland (werkgeversvoorzitter namens de Koninklijke Algemene Nederlandse Kappersorganisatie)
M. Patijn (werknemersvoorzitter namens FNV MOOI)
G. ter Avest (bestuurslid namens de Koninklijke Algemene Nederlandse Kappersorganisatie; uitgetreden als bestuurslid op 10 november 2009)
R. Vos (bestuurslid namens de Koninklijke Algemene Nederlandse Kappersorganisatie)
G. van Valkenburg (bestuurslid namens CNV Vakmensen)
G. Deben (plaatsvervangend bestuurslid namens de Koninklijke Algemene Nederlandse Kappersorganisatie)
M. Crusio (plaatsvervangend bestuurslid namens de Koninklijke Algemene Nederlandse Kappersorganisatie)

Vacature zetel FNV MOOI
W. Kruithof (plaatsvervangend bestuurslid namens CNV Vakmensen)

Bestuursvergaderingen
In het verslagjaar 2009 is het bestuur tien keer in vergadering bijeen geweest.

3. BUREAU

In het verslagjaar 2009 is de personele omvang van het bureau uitgebreid. Medio 2009 is het bureau gestart met het uitvoeren van de regeling opleidingsubsidie. Om die reden is per 1 oktober 2009 een fulltime medewerker met financiële- en administratieve kennis aangesteld om het proces en uitvoering van de regeling in goede banen te leiden. Naast werkzaamheden ten aanzien van de subsidieregeling verzorgt de medewerker ook de financiële administratie, financiële verslaglegging, jaarrekeningen, helpdeskwerkzaamheden en dergelijke. De ondersteunende rol die accountantskantoor Deloitte vervulde is daarmee in 2009 teruggedrongen. De verwachting is dat de werkzaamheden die Deloitte uitvoert voor het Brancheplatform Kappers in 2010 verder af zal nemen. De bezetting van het bureau kwam eind 2009 uit op twee personen (2 FTE's).

In 2009 is de website van het Brancheplatform Kappers onderhouden. De website biedt informatie over lopende projecten op genoemde werkterreinen van het Brancheplatform Kappers.

Voor 2009 is een werkplan opgesteld waarin de activiteiten met inschatting van de benodigde tijd benoemd staan. Op grond daarvan is een begroting voor 2009 opgesteld en is voor diverse activiteiten subsidie aangevraagd bij het Hoofdbedrijfschap Ambachten en bij het Sociaal Fonds voor Opleiding en Ontwikkeling in het Kappersbedrijf.

4. ONDERWIJSACTIVITEITEN

In het verslagjaar 2009 zijn verschillende activiteiten ontplooid die betrekking hebben op onderwijs. Dit zijn:

- *Borging kwaliteit onderwijs en examinering kappersbranche*
  Sociale partners hechten veel waarde aan kwalitatief onderwijs en examinering van kappers met betrokkenheid van het georganiseerde bedrijfsleven. Examinering wordt gezien als het middel om de kwaliteit van de instroom van personen in het kappersvak te bewaken. Vakdiploma's moeten een gelijke inhoudelijke waarde hebben, ongeacht de plaats waar het examen is afgelegd. Om de kwaliteit van vakmanschap te bewaken is in 2009 het project Borging kwaliteit en examinering kappersbranche gestart. Het project beoogt het leveren van kennis, menskracht en middelen teneinde het onderwijs en examinering op gewenst niveau te houden.

- *Onderwijsmethode Hair Level XL*
  Sociale partners in de kappersbranche hebben in het verleden een leermethode voor het onderwijs laten ontwikkelen onder de naam Hair Level. Hair Level heeft tot doel leerlingen een verantwoord onderwijssysteem te bieden met eenduidig begrippenapparaat. Op deze wijze vindt standaardisering plaats van definities en termen die in het kappersvak gebruikt worden. Hair Level kent een educatief verantwoorde opbouw van de lesstof en is voorzien van veel beeldmateriaal dat het onderwijs ondersteunt. In 2008 hebben sociale partners binnen het Brancheplatform Kappers besloten de eigendomsrechten op Hair Level over te dragen aan het Philyra Instituut. Het Philyra Instituut heeft in 2009 Hair Level geactualiseerd en gemoderniseerd. Hair Level wordt vanaf 2009 onder de naam Hair Level XL aangeboden aan

onderwijsinstellingen. Om opleidingen en erkende leerbedrijven vertrouwd te maken met Hair Level XL hebben sociale partners in de kappersbranche besloten om docenten en erkende leerbedrijven een gratis licentie voor drie jaren te verstrekken voor het digitale gedeelte van Hair Level XL. De licenties zijn eind 2009 verspreid onder opleidingen en erkende leerbedrijven.

- *Participatiebijdrage VMBO*
  Sociale partners leveren jaarlijks een bijdrage aan het Platform vmbo Uiterlijke verzorging met als doel de kwaliteit van docenten in het voorbereidende middelbaar beroepsonderwijs verder te verbeteren. Om dit doel te bereiken organiseert het Platform vmbo Uiterlijke verzorging ondermeer door het uitvoeren van scholingsbijeenkomsten voor docenten.

- *Hairfashion Award*
  Sociale partners hebben in 2005 een nieuwe formule voor leerlingwedstrijden gelanceerd onder de naam Hairfashion Award. De belangrijkste doelstelling is het bevorderen van kwalitatieve en kwantitatieve instroom in de kappersbranche. Daarnaast zijn de volgende subdoelstellingen geformuleerd:
  - het versterken van het imago van het kappersvak
  - een platform creëren binnen de kappersbranche
  - stimuleren van extra training onder leerlingkappers
  - bevorderen van een competitie tussen jonge mensen

  De Hairfashion Award is een metamorfosewedstrijd voor haar, gezicht en kleding en dient consumentgericht te zijn. Sociale partners en opleidingen zijn van mening dat de opzet van de leerlingenwedstrijd uitstekend past in het toekomstige competentiegerichte onderwijs. In 2009 zijn voorbereidingen getroffen voor regionale wedstrijden en de finale tijdens HairStyle 2010.

- *Beroepscompetentieprofielen*
  Voor een optimale aansluiting tussen beroepspraktijk en beroepsonderwijs zijn actuele, maar ook toekomstgerichte beroepscompetentieprofielen (BCP's) onmisbaar. Omdat er in het werkveld sinds 2004 toch het nodige veranderd is, heeft het bestuur van het Brancheplatform Kappers AO Consult gevraagd te onderzoeken of de Beroepscompetentieprofielen uit 2004 nog actueel zijn. AO Consult heeft in het verslagjaar onderzoek verricht naar:
  - de veranderingen, innovaties en ontwikkelingen in de kappersbranche en de consequenties hiervan voor de beroepsuitoefening, inclusief aanpassing van de bestaande BCP's;
  - eventuele nieuwe beroepen in de kappersbranche waarvoor, indien relevant, aanvullende BCP's ontwikkeld dienen te worden;
  - de vraag of en de wijze waarop ondernemerscompetenties in de kappersbranche in een bestaande of aparte BCP en in de opleidingsstructuur opgenomen dienen te worden.

  AO Consult heeft het eindresultaat van de opdracht neergelegd in de Eindrapportage actualisatie beroepscompetentieprofielen kapper en afro-kapper en de bijbehorende Beroepscompetentieprofielen Kapper en Afro-kapper.
  Het bestuur van het Brancheplatform Kappers heeft de Eindrapportage en bijbehorende Beroepscompetentieprofielen Kapper en Afro-kapper definitief vastgesteld in de vergadering van 15 september 2009.
  De Eindrapportage en bijbehorende Beroepscompetentieprofielen Kapper en Afro-kapper zijn bij brief van 23 november 2009 aangeboden aan het bestuur van KOC Nederland.

- *Branchepaspoort*
  Sociale partners hebben in het verslagjaar besloten om de ontwikkeling van een branchepaspoort te vervolgen. Het branchepaspoort dient de kennis en ervaring van werknemers in de kappersbranche vast te leggen. De commissie branchepaspoort heeft onderzoek verricht naar de inhoud en opzet van een branchepaspoort en heeft haar eindadvies opgesteld. Geadviseerd wordt om een digitale oplossing te kiezen en daarvoor aan te sluiten bij de leermethode Hair Level XL. Het bestuur heeft in de vergadering van 15 december 2009 zijn waardering uitgesproken voor het uitgebrachte advies. In afwachting van de visie van sociale partners op Hair Level XL zijn de activiteiten rondom het branchepaspoort voorlopig opgeschort. De verwachting is dat het project in 2010 een vervolg zal krijgen.

- *Netwerkdag 2009*
  Op maandag 11 mei 2009 heeft de jaarlijkse netwerkdag onderwijs-bedrijfsleven plaatsgevonden in het Spoorwegmuseum te Utrecht. Het doel van de netwerkdag is het onderwijs en bedrijfsleven te informeren over nieuwe, relevante ontwikkelingen. Uitgenodigd waren docenten en directies van kappersopleidingen, personen uit het bedrijfsleven en relaties.
  Het thema in het verslagjaar was: kwaliteit van beroepsonderwijs. Onder leiding van dagvoorzitter Peter van Ingen, bekend van het televisieprogramma Buitenhof, discussieerden verschillende gerenommeerde onderwijsspecialisten over dit aansprekende onderwerp. Gastsprekers waren Jack Biskop van de 2^{e} kamerfractie van het CDA, Ad Verbrugge, onderwijsfilosoof, en Joop Eijckelenboom.
  Het bestuur heeft bij de evaluatie van de netwerkdag besloten om KOC Nederland te vragen deze activiteit over te nemen gelet op de vele raakvlakken dit deze dag heeft met activiteiten van KOC Nederland. Het Brancheplatform Kappers zal alleen nog thematische informatiebijeenkomsten organiseren.

5. SOCIAAL-ECONOMISCHE ACTIVITEITEN

In het verslagjaar 2009 zijn verschillende activiteiten ontplooid van sociaal-economische aard. Dat zijn:

- *Opleidingsubsidie*
  Teneinde werkgevers en werknemers te stimuleren om opleidingen te blijven volgen hebben sociale partners in het verslagjaar een regeling Opleidingsubsidie opgesteld. Werkgevers en werknemers kunnen maximaal per medewerker en per kalenderjaar EUR 100,- subsidie ontvangen als aantoonbaar gemaakt kan worden dat werknemers externe vaktechnische cursussen gevolgd hebben. De regeling Opleidingsubsidie geldt voor de jaren 2008, 2009 en 2010. Het bureau van het Brancheplatform Kappers voert de regeling uit.

- *Solidariteitsfonds*
  Sociale partners hebben een solidariteitsfonds ingesteld waarmee ontwikkelingsprojecten in derdewereldlanden ondersteund kunnen worden mits voldaan wordt aan de criteria die hiervoor zijn opgesteld. In het verslagjaar heeft het solidariteitsfonds geen subsidie uitgekeerd.
  In het verslagjaar hebben sociale partners vernomen dat het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op het standpunt staat dat internationale solidariteitsprojecten niet gefinancierd kunnen worden met middelen van het Sociaal Fonds voor Opleiding en Ontwikkeling in het Kappersbedrijf. Het bestuur respecteert dit standpunt en heeft besloten geen middelen van het Sociaal Fonds voor Opleiding en Ontwikkeling in het Kappersbedrijf in te zetten voor solidariteitsprojecten.

- *Voorlichting*
  Sociale partners hebben opleidingen en erkende leerbedrijven geïnformeerd over de CAO-verplichting om Bol-stagiaires een vergoeding te betalen conform hetgeen de CAO daarover bepaalt. Sociale partners krijgen de nodige signalen dat scholen bewust of onbewust de erkende leerbedrijven onjuist informeren.

- *AVV CAO*
  Wave International heeft in het verslagjaar beroep ingesteld tegen de afwijzing door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van het verzoek om dispensatie te verlenen van de afgesloten en algemeen verbindend verklaarde CAO voor het Kappersbedrijf. Het beroep diende in Den Haag. Ook in hoger beroep heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid sociale partners in de kappersbranche in het gelijk gesteld en het beroep van Wave International afgewezen.

- *Loongebouw B/variabele beloning*
  Sinds 1 januari 2009 registreert het bureau van het Brancheplatform Kappers de kapsalons waarin loongebouw B wordt toegepast. In het verslagjaar heeft het Brancheplatform Kappers onderzocht wat de effecten zijn van loongebouw B ten opzichte van loongebouw A. Uit het eerste onderzoek bleek dat vooral de lagere functies voordeel hadden bij variabele beloning en dat werkgevers in veel gevallen de in de CAO genoemde normomzet verlaagde voor hun medewerkers. In 2010 wordt het onderzoek herhaald maar dan over heel 2009 inclusief de jaarbonus.

6. VERBETEREN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

- *Arbocatalogus*
  In 2009 is de commissie arbocatalogus een aantal keren bijeen geweest. De commissie zal onderzoek doen naar de inhoud en opzet van een arbocatalogus en het bestuur adviseren over de definitieve opzet van de arbocatalogus. Deze afspraak vloeit voort uit de CAO voor het Kappersbedrijf. Een arbocatalogus is een vrijwillige overeenkomst tussen sociale partners. De arbocatalogus geeft mogelijkheden om branchegerichte afspraken te maken om een bepaald beschermingsniveau te garanderen. Toch is een vastgestelde en positief getoetste (door Arbeidsinspectie) arbocatalogus geen vrijblijvend document. Van bedrijven in de sector wordt verwacht dat zij gebruik maken van de werkmethoden of maatregelen die staan aangegeven in de arbocatalogus. Een werkgever mag afwijken, maar op hem rust wel de bewijslast dat in ieder geval het vereiste beschermingsniveau van de arbocatalogus of Arbo-wet gerealiseerd wordt. Onder leiding van externe voorzitter de heer De Wildt is in de commissie gesproken over de aanpak om te komen tot een arbocatalogus. De ANKO toonde zich in eerste instantie voorstander van het uitvoeren van een nieuwe nulmeting om de risico's in kaart te brengen. Vier verschillende partijen zijn gevraagd een plan van aanpak en bijbehorende offerte op te stellen. De vier partijen achtten een nieuwe nulmeting niet noodzakelijk gelet op het materiaal dat al beschikbaar is vanuit het arboconvenant. Omdat partijen het ook niet eens konden worden over het deelgebied psychosociale arbeidsbelasting (werkdruk, pesten etc) is besloten om de werkzaamheden van de commissie op te schorten en het onderwerp arbocatalogus onderwerp van discussie te laten zijn tijdens de CAO-besprekingen. In de CAO-besprekingen hebben partijen gesproken over de onderdelen pesten en criminaliteit. Ook zal een arbocatalogus in principe gaan gelden voor alle werkenden in de branche.

- *RI&E*
  In het verslagjaar heeft het meldpunt digitale RI&E's de looptijd van de digitale branche RI&E kappers verlengd tot 1 april 2010.